

Veel veehouders spannen zich in voor het beheer van natuur en landschap. Om waardering te krijgen voor die inspanningen startte zuivelverwerker FrieslandCampina vorig jaar het programma 'Ambassadeurs van het platteland'. Inmiddels staat bij een heel aantal ambassadeurs een landschapsbord. VeeteeltGRAS sprak met twee van deze veehouders.

Landschapsbord onderstreept boereninspanningen

Het aantal aanmeldingen om ambassadeur van het platteland te worden verraste initiatiefnemer FrieslandCampina vorig jaar. Inmiddels delen 63 veehouders hun 'normale' inspanningen die ze doen voor het landschap.

Cees de Jong: 'Melk en landschap geen concurrenten'

'Hier in het dorp weet iedereen dat wij boer zijn, maar niet iedereen weet wat we precies doen. Daarom vind ik het leuk als ik dorpsgenoten bij ons landschapsbord hier langs het fietspad stil zie staan', vertelt melkveehouder Cees de Jong (48) uit Hoogblokland. 'Mensen krijgen via de media allerlei discussies over de landbouw mee, maar weten niet wat de boer om de hoek doet. Het is goed om daarover te communiceren.'

De Zuid-Hollandse melkveehouder twijfelde dan ook niet om zich op te geven voor het ambassadeursprogramma van FrieslandCampina.

'In dit gebied is landschapsbeheer heel natuurlijk verweven met de bedrijfsvoering. Je zaagt om de paar jaar de knotwilgen en als er een eikenboom achter op het erf omwaait, poot je een nieuwe. Een paar jaar later hang je er een nestkast aan. Is dat bijzonder? Ik vind van niet. Tot er iemand een foto van maakt, dan boer je opeens op een natuurlijke manier. Door beter te vertellen wat we doen kunnen we hiermee een beetje spanning uit de maatschappij wegnemen.'

Op het bedrijf van De Jong vindt ook veel weidevogelbeheer plaats en daardoor is er

ook volop ruimte voor biodiversiteit. Desondanks realiseren de 120 melkkoeien een hoge gemiddelde productie. 'Melk én landschap produceren is geen punt van concurrentie. Het past heel natuurlijk naast elkaar binnen het bedrijf, mits je de goede keuzes maakt waar je wat doet.'

Een hogere melkprijs voor de inspanningen voor het landschap zou volgens De Jong in de toekomst best mogelijk zijn, maar is niet zijn grootste drijfveer. 'Ik vind het eerst normaal dat je uitlegt wat je doet met dit stukje aarde. Daar vertel ik met trots en passie over.'

Precies een jaar geleden, in het voorjaar van 2021, lanceerde zuivelcoöperatie FrieslandCampina het programma 'De beste beheerders van het platteland' in VeeteeltGRAS. 'Het Nederlandse landschap wordt voor een heel groot deel onderhouden door de melkveehouders. Als je ziet wat voor initiatieven er zijn, dan is dat ongekend. Wij zijn trots op onze leden-melkveehouders, die zich hier vaak van oudsher voor inzetten. We willen die trots overdragen op de consument en daarom willen we de initiatieven met nadruk in de spotlights zetten', vertelde Marina van Maanen, projectleider duurzaamheid bij FrieslandCampina, destijds.

Grote mediacampagne

De zuivelverwerker deed een oproep aan melkveehouders om zich aan te melden als ambassadeurs en over hun inspanningen voor het landschapsbeheer te vertellen. 'Ons doel was met minimaal 25 melkveehouders te starten. Maar al snel hadden we dubbel zoveel aanmeldingen. Dat heeft ons eerlijk gezegd wel verrast. We wisten dat er veel veehouders met landschapsbeheer bezig zijn, maar dat er zoveel positieve energie en creatieve ideeën op dit gebied in de sector aanwezig zijn, heeft ons verrast.'

Na een kick-off-bijeenkomst is het project uiteindelijk gestart met 41 melkveehouders. 'We hebben in het afgelopen jaar de

eerste verhalen bij veehouders opgehaald en die gedeeld in onder meer een grote mediacampagne in de algemene media. Ook de consument heeft hierdoor kennis kunnen maken met de inspanningen van deze veehouders', vertelt Van Maanen.

'Daarnaast zijn de ambassadeurs zelf op lokaal niveau ook volop actief om hun verhaal uit te dragen.'

Een middel om in gesprek te raken zijn de prachtige landschapsborden die bij inmiddels 32 ambassadeurs zijn geplaatst (zie kaders). Het idee voor de borden werd direct enthousiast door de groep ontvangen. 'Op de borden staan de inspanningen die de betreffende veehouders zelf voor natuur en landschap doen en ook wat die opleveren. De veehouders denken mee over de invulling van het bord en mogen zelf kiezen waar het bord komt te staan, bijvoorbeeld aan een fietspad langs het bedrijf of in het weiland grenzend aan een natuurgebied. We horen van veehouders dat de borden al voor veel leuke gesprekken hebben gezorgd met voorbijgangers.'

De afgelopen tijd heeft FrieslandCampina alweer 22 nieuwe ambassadeurs verwelkomd en heeft besloten daar nu even een stop op te zetten. Met het produceren en plaatsen van de landschapsborden wordt nu eerst een inhaalslag gemaakt. 'Daarnaast gaan we met de ambassadeurs in gesprek over hoe we nog meer uit het programma kunnen halen. De deelnemers zitten mee aan het stuur van de vervolgstappen die we gaan zetten.'

Emiel de Bruijn: 'Veel natuurinclusiever dan we denken'

Aan de doorgaande weg op een paar honderd meter van de boerderij komen passanten in aanraking met het landschapsbord van familie De Bruijn uit Haps. Het bord staat er pas enkele maanden, maar Emiel de Bruijn (35) heeft al diverse positieve reacties gehad. Het bord met de duurzame inspanningen van het bedrijf maakt hem trots. 'We doen als melkveehouderij zoveel, maar laten het meestal niet zien. Als het over natuurbeheer gaat, zijn we als sector ook al heel snel defensief, maar veel melkveehouders zijn veel natuurinclusiever bezig dan ze denken. En

dat moeten we meer uitdragen', klinkt De Bruijn stellig.

De jonge veehouder vindt zichzelf daar ook een voorbeeld van. Op het ouderlijk bedrijf in Haps, dat hij samen met zijn ouders Peter en Marianne de Bruijn runt, worden allerlei initiatieven eigenlijk 'gewoon' gevonden. 'We hebben bemestings- en bespuitingsvrije zones, in totaal 2,5 hectare. Ook maken we een bokashi-kuil, waarin we ook lokale groenstromen van de gemeente opnemen. Nestkasten, grasklaver en vanaf eind dit jaar kruidenrijk grasland maken ook onderdeel uit van het

bedrijf. Maar eigenlijk is dat toch niets bijzonders?'

De inspanningen zijn op het melkveebedrijf heel natuurlijk ontstaan. 'Zeker voor deze streek zijn we redelijk extensief. We produceren een miljoen liter melk op 54 hectare. Mijn ouders hebben het bedrijf altijd uitgebalanceerd laten groeien. Hierdoor hebben we nu ook ruimte voor natuurbeheer.'

De oproep van FrieslandCampina voor ambassadeurs paste familie De Bruijn. 'We willen graag uitdragen wat we doen en denken dat FrieslandCampina ons daarbij kan helpen.'

